

förmåga att måla och berätta i musik är beundransvärd. Hennes musik har spelats i många länder runt om i världen.

Hon skriver själv om sin andra stråkkvartett: ”Madárdal beställdes av Sveriges Radio P2 och skrevs för Dahlkvistkvartetten. Verket är inspirerat av ungersk/romska och svenska folkmelodier. Första satsen bygger på fragment från i huvudsak två teman som flätas samman i en slags rytmisk, harmonisk och melodisk lek. Andra satsen, som långsamt flyter fram, har inspirerats av de svenska folkmelodiernas dur- och molltonalitet, och kanske kan man trots överlagringar och annorlunda harmonik ändå höra skiftningar av ’Polska från Medelpad’ och ’Emigrantvisa’. Så till slut, i tredje satsen, har jag låtit de två tidigare satserna med sina olika teman och fraser mötas, och ytterligare rytm, harmonik och melodik framträder. Genom hela verket har jag även låtit ungerska och svenska fågelarters läten skymta fram och de återvänder med jämna mellanrum under styckets gång”.

Kvartetten uruppfördes den 7 juni 2013 av Dahlkvistkvartetten på Mellby Atelier och SR P2.

Ottorino Respighi reste tjugotre år gammal till S:t Petersburg för att studera instrumentering för Rimskij-Korsakov, och man kan lätt märka dennes inflytande över Respighis färgsprakande orkesterverk – inte minst i de tre symfoniska sviter som hyllar den eviga staden: Roms fontäner, Roms pinjer och Romanska fester.

Hans många kammarmusikverk har inte blivit speciellt uppmärksammade, men i synnerhet hans stråkkvartetter borde vara mer kända. Mellan 1892 och 1909 skrev han inte mindre än åtta kvartetter, av vilka bara en publicerats. Men det var först 1924 han skrev den nu aktuella Quartetto Dorico.

Vid den tiden visade Respighi stort intresse för de medeltida kyrkotonarterna och gregoriansk musik, vilket kvartetten är ett lysande exempel på. Han kunde dagligen höra dessa doriska melodier från Graduale Romanum sjungas av Elsa, som han just gift sig med. Och kvartetten kan ses som en kärleksgåva. Elsa hade varit kompositionselev till Ottorino, men hade också en akademisk examen i gregoriansk sång. Efter denna kvartett använde Ottorino gregorianska melodier i praktiskt taget alla sina verk.

Verket är hållet i en enda sats, men har fyra ganska tydliga avdelningar: först ett Lento molto följt av ett ganska oroväckande scherzo kallat Molto animato, därefter ett elegiskt Moderato och ett avslutande passacaglia-liknande avsnitt kallat Moderato energico. Verket avrundas med ett eteriskt cantabile som når sin kulmen i en triumferande unison sång.

Efter makens död omarbetade Elsa kvartetten till en Concerto dorico för cello och orkester.

Stig Jacobsson

Den 14 februari blir det Paganini på ryska med LISO, 3 mars Förtrollande flöjt med Östgöta Blåsarsymfoniker och 13 mars pianotrio med bl.a. Mats Jansson.

www.linkopingkammarmusik.se

Dahlkvistkvartetten

Bartosz Cajler violin

Kersti Dahlkvist violin

Jon Dahlkvist viola

Hanna Dahlkvist violoncell

Wallenbergsalen

Östergötlands museum

7 februari 2016 kl. 16.30

Konserten ges i samverkan med Östergötlands museum och med stöd av Kultur- och fritidsnämnden i Linköping, Statens kulturråd, Sensus studieförbund och Scandic i Linköping.

Program

Joseph Haydn (1732–1809)

Stråkkvartett op. 50 nr 6 D-dur ”Grodan”

I. Allegro

II. Poco adagio

III. Menuetto. Allegretto

IV. Finale. Allegro con spirit

Martin Larson (f. 1967)

Stråkkvartett nr 4 ”Torsåker – sommar”

I. Järnnätter – ljuset

II. Före stormen

III. Minne – sommarnatt

Andrea Tarrodi (f. 1981)

Stråkkvartett nr 2 ”Madárdal” (Fågelsång)

I. Allegretto

II. Adagio

III. Allegretto

Ottorini Respighi (f. 1879–1936)

Quartetto Dorico

År 1782, med kvartetterna op. 33, hade **Joseph Haydn** förvandlat kvartetten från underhållningsmusik till kammarmusik i ordets rätta betydelse. Alla instrumenten blev likvärdiga. I ett brev till förläggaren Artaria & Co i Wien (5 april 1784) erbjöd sig Haydn att skriva en ny samling kvartetter. Men det dröjde till juli 1787 innan alla de sex kvartetter som skulle ingå i Haydns op. 50 var färdiga.

I samma brev dedicerar Haydn kvartetterna till kung Fredrik Wilhelm II av Preussen. Kungen var en skicklig amatörcellist som samlade på kammarmusik med framstående cellostämmor. Haydn var därför angelägen om att i sina nya kvartetter frigöra cellon från att bara svara för en enkel baslinje. Samlingen op. 50 mottogs med entusiasm och fick inom kort uppleva nya utgåvor i såväl Paris som Berlin och London.

Åtskilliga verk av Haydn har fått associationsrika titlar, så också den nu aktuella kvartetten. Den kallas ”Grodan” och har fått sitt namn av de snabba rörelserna på näraliggande strängar i sista satsen, vilka möjligen med lite fantasi kan liknas vid grodornas läten.

Martin Larson föddes i Trelleborg och började komponera i femtonårsåldern, och han började tidigt studera för flera ledande svenska tonsättare, t.ex. Sven-David Sandström, Rolf Martinsson och Ingvar Lidholm, men också för Krzysztof Penderecki. Han studerade vid Musikhögskolan i Stockholm 1997–99.

Han har komponerat tre symfonier och andra orkesterverk, däribland solokonsert för trumpet och oboe, fyra stråkkvartetter och många andra kammarmusikverk, förutom körmusik. Hans musik har framförts av flera ledande svenska ensembler och musiker. Under senare år har hans musik blivit allt intimare och enklare i sitt tonspråk.

Den fjärde stråkkvartetten beskriver han själv med följande ord: ”Det är egentligen inte programmusik utan snarare 3 impressionistiska, själsliga sommarbilder i Torsåkers socken i Södermanland där jag också bor.

Den första satsen skildrar försommar, där osäkerheten om sommarens möjlighet skildras i begreppet järnnätter, som har alltför lång verkan enligt den mänskliga inre rastlösheten. Men ljuset kommer ändå. Den andra satsen försöker beskriva den inre energi som kan uppstå precis innan sommarstormen bryter ut med mörkt oväder. Den sista satsen är den ljusa sommarnatten med stillhet och värme – det minne som platsen och omständigheter ger, och den ro och tillfredsställelse som transcenderas till själen.”

Kvartetten beställdes av och dedicerades till Tord Nygren, den komponerades 2013 och uruppfördes i januari 2015 av Dahlkvistkvartetten.

Andrea Tarrodi började spela piano i åttaårsåldern och kände genast lust att skapa egen musik. Hon studerade komposition för Jan Sandström i Piteå och därefter har hon studerat komposition vid Musikhögskolan i Stockholm och vid Conservatorio di Musica i Perugia, Italien. Han avlade sin examen i Stockholm 2009.

Tarrodi har vunnit ett flertal priser och verkat som P2:s hustomsättare 2011–12, och 2013–14 hos Västerås Sinfonietta. Hon har visat en stark känsla för klang. Få kan som Andrea Tarrodi förena det traditionella med det nyskapande, och hennes